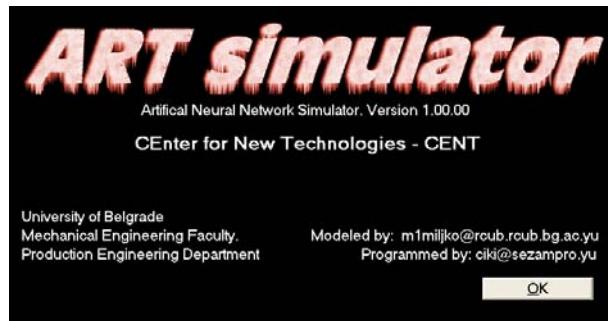

**UNIVERZITET U BEOGRADU – MAŠINSKI FAKULTET
KATEDRA ZA PROIZVODNO MAŠINSTVO**

**UPUTSTVO ZA KORIŠĆENJE SOFTVERA
ART SIMULATOR**

Artificial Neural Network Simulator Version 1.00.00

Prof. dr Zoran Miljković, dipl.inž.maš.

Ivan Lazarević, dipl.inž.maš.

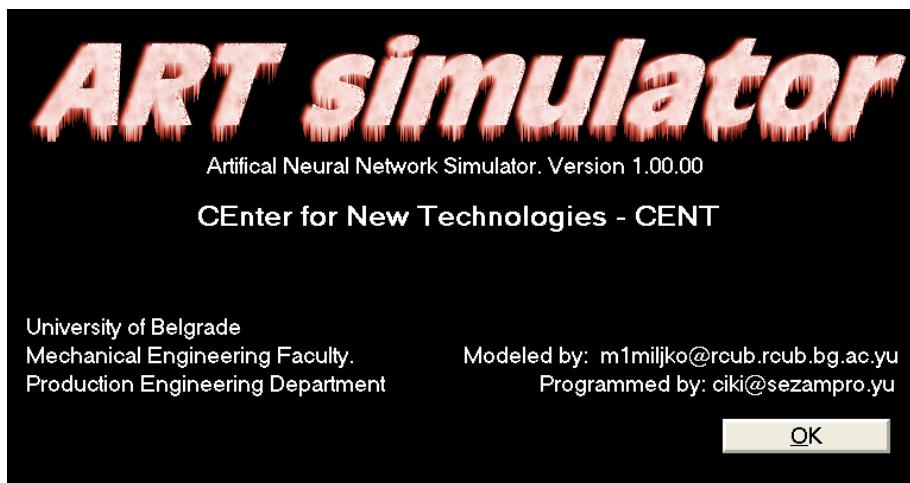
Beograd, april 2007.

SADRŽAJ

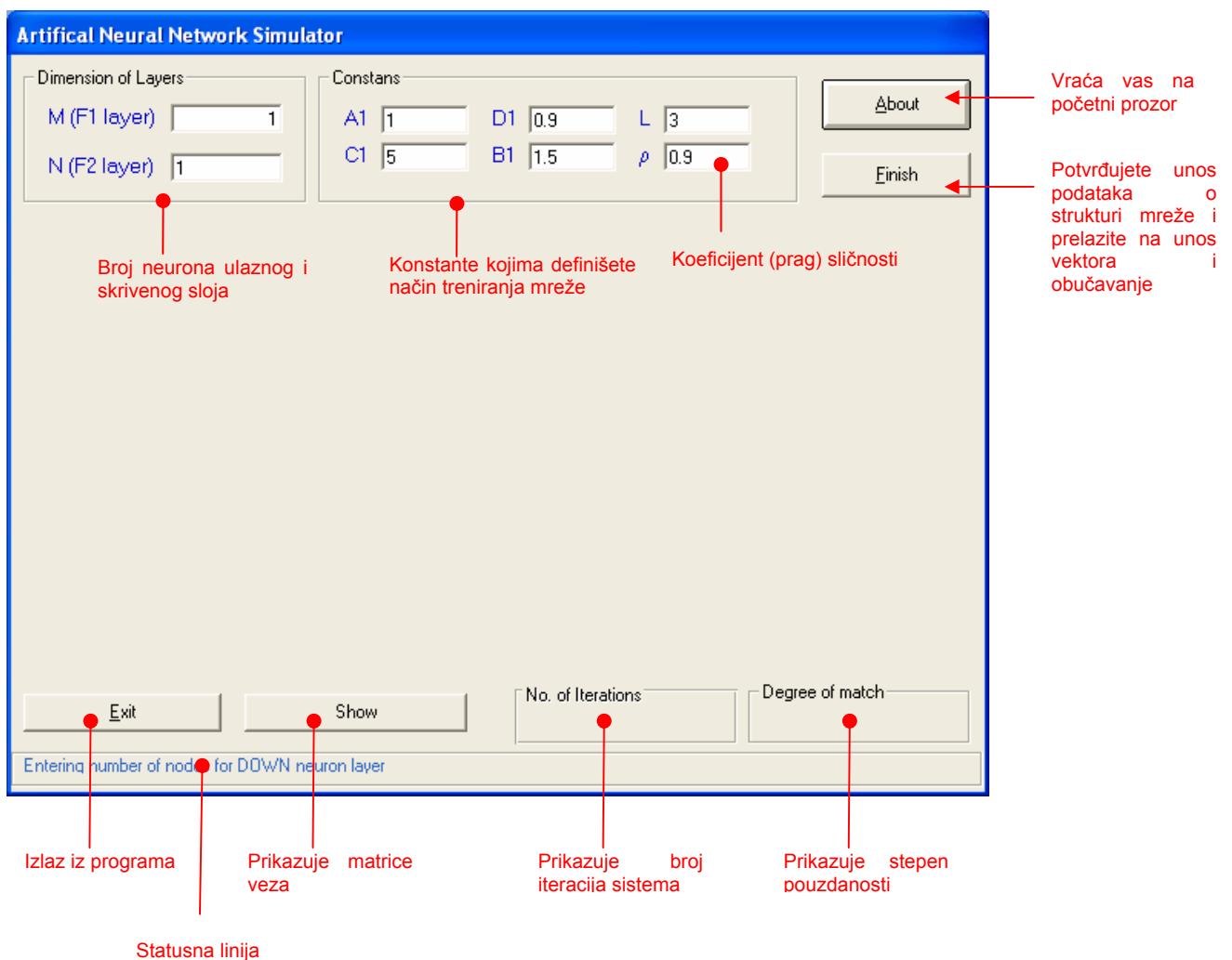
Startovanje i upoznavanje sa programom ART-1	3
Izlaz iz programa	4
Rad sa programom.....	4
Definisanje mreže	5
Unos podataka o vektorima	6
Vizuelni prikaz vektora	8
Snimanje projekta	9

Startovanje i upoznavanje sa programom ART-1

Dupli klik na ikonicu ART-1 vam omogućava startovanje programa ART-1.

Kliknite na dugme OK za ulazak u osnovni ekran rada sa programom. Osnovni delovi glavnog ekrana su objašnjeni na slici dole:

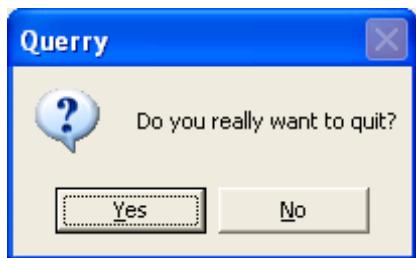

Konstante koje je potrebno definisati su realni brojevi. Molimo da usaglasite oznaku za decimalnu tačku unutar Control Panela>Regional Settings sa znakom koji ćete koristiti u programu. Ukoliko to ne uradite, program neće ispravno funkcionisati!

Izlaz iz programa

Da bi ste napustili rad sa programom, kliknite na dugme Exit, i potvrdite vašu naredbu za izlazak iz programa klikom na dugme Yes.

Rad sa programom

Kako se najlakše uči kroz primere, kroz ovaj deo uputstva biće objašnjeno, korak po korak, kako se definiše mreža, unose podaci o vektorima za koje se mreža obučava i kasnije analiziraju podaci.

Sistem ćemo obučiti za sledeće vektore

1. 0,0,0,1,0
2. 0,0,1,0,1
3. 0,0,0,0,1

Za prikazivanje ovih 5 brojeva, odabran je binarni zapis – vektor sa 5 članova, što je ujedno i broj neurona koj treba da se nalaze u ulaznom sloju.

Definisanje mreže

Na osnovu do sada rešenog, ekran nakon unosa potrebnih parametara treba da izgleda kao na gornjoj slici. Ono što je za sada bitno je brojevi koji se nalaze u poljima:

- M (F1 layer)
- N (F2 layer), kao i vrednost koeficijenta
- $\rho=0,9$ kako je zahtevano zadatkom.

Nastavak programa je omogućen stiskom na taster Finish.

Artifical Neural Network Simulator

Dimension of Layers

M (F1 layer)	5
N (F2 layer)	5

Constans

A1	1	D1	0.9	L	3
C1	5	B1	1.5	ρ	0.9

About

Finish

Entered vectors

Operational buttons

Let it Go   Load   Exit   Pass   Save   Show   Preview vector width   Take pattern   Vector Preview   No. of Iterations   Degree of match

Polje gde se unose podaci o vektorima
Polje gde se unosi opis (naziv vektora)

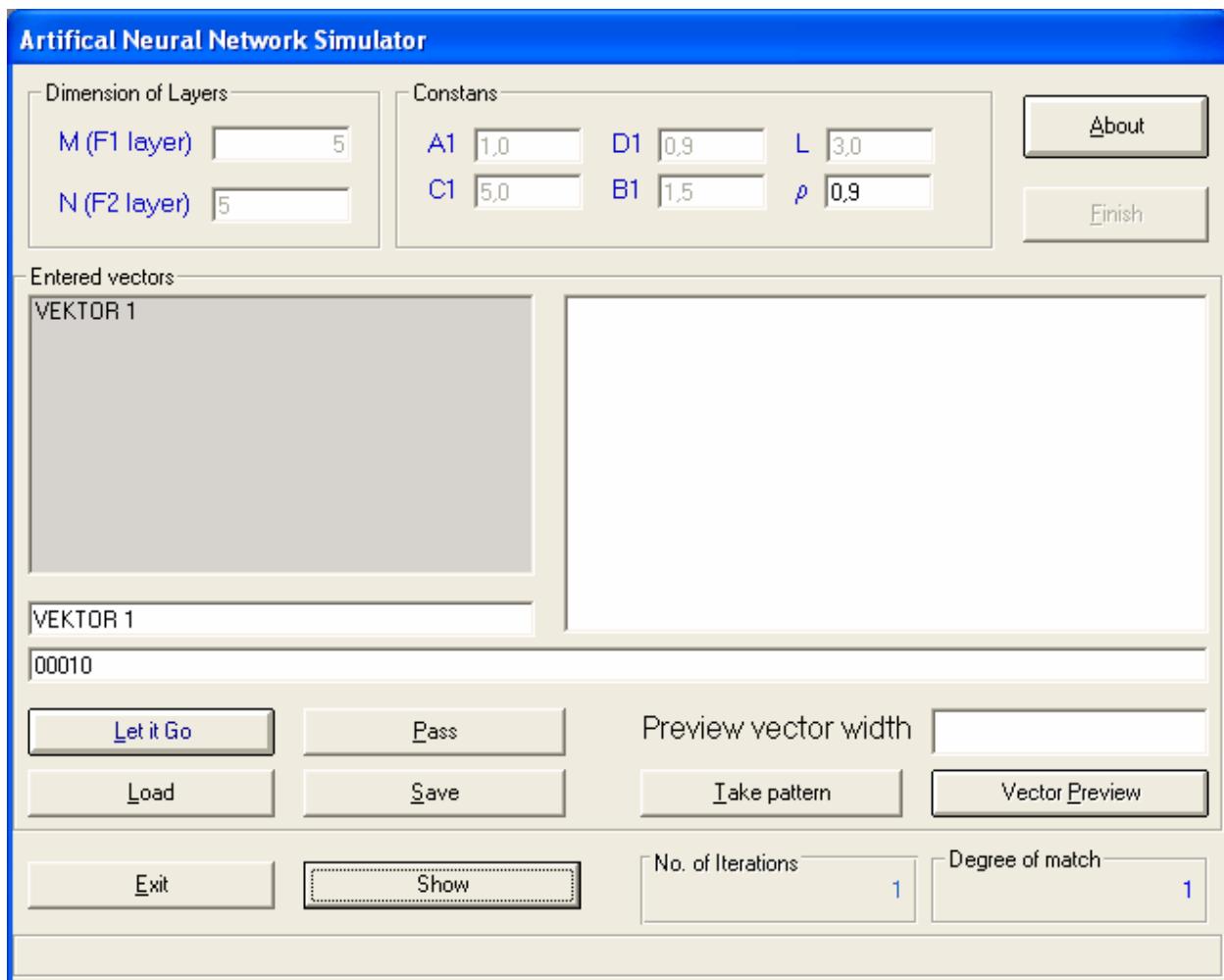
Opis vektora je poželjan jer je tako lakše pristupiti željenom vektoru, nego preko njegove strukture.

Unos podataka o vektorima

U **Polje gde se unose podaci o vektorima** unesite sada najveći vektor, (**00010**).

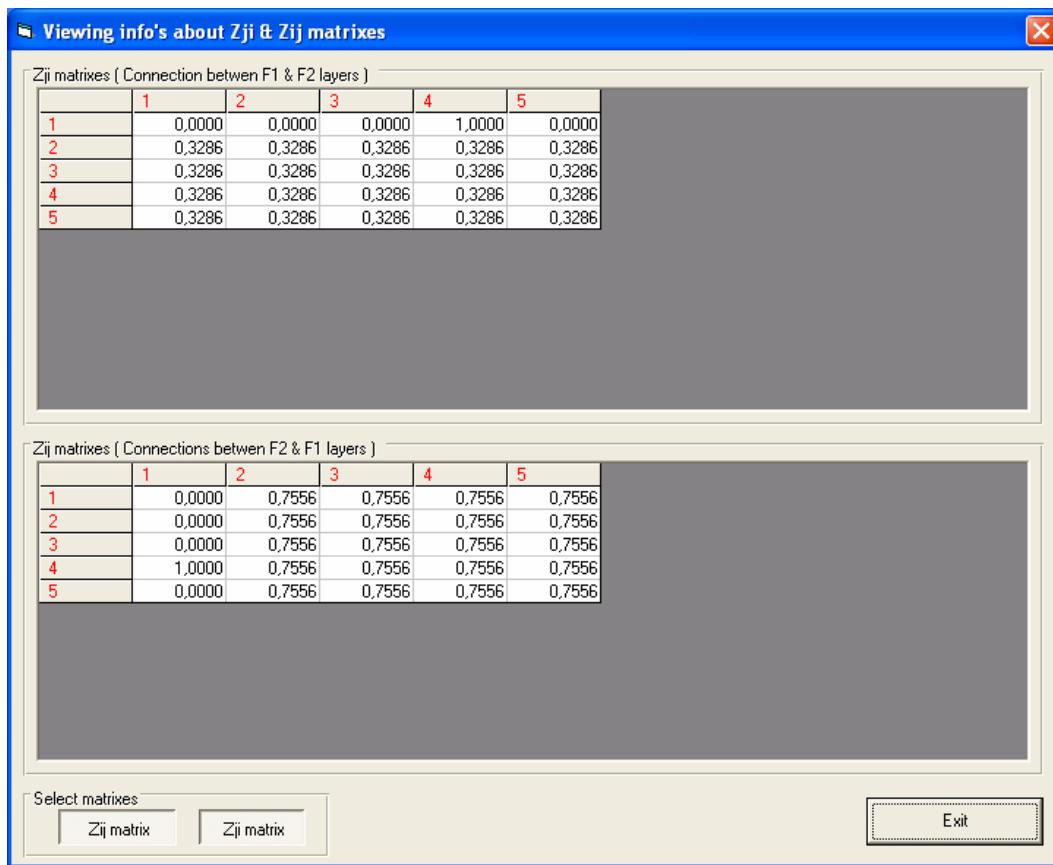
U **Polje gde se unosi opis (naziv vektora)** unesite opis tog vektora, npr. **VEKTOR 1**

Zatim stisnite taster Pass.

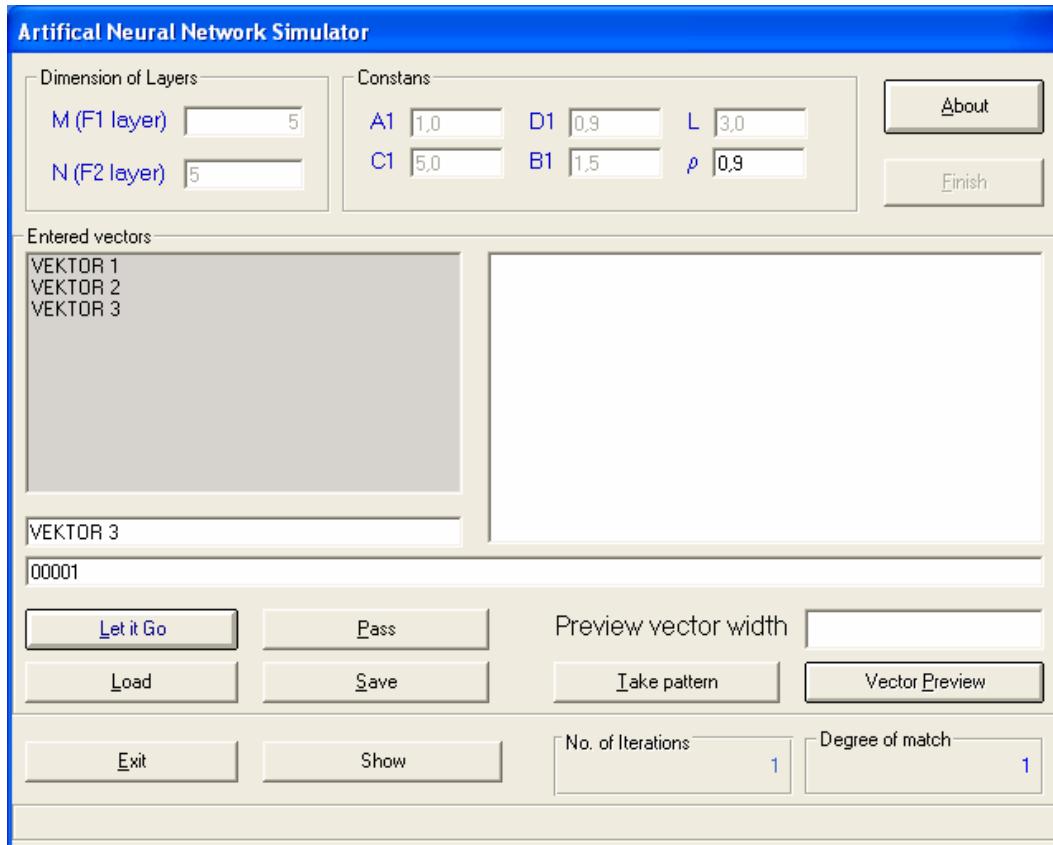

Na sistemu bi trebalo da imate prikaz kao na slici gore. Stisak na taster Show će vam dati prikaz matrija Z_{ij} i Z_{ji} .

UPUTSTVO ZA KORIŠĆENJE SOFTVERA **ART SIMULATOR**

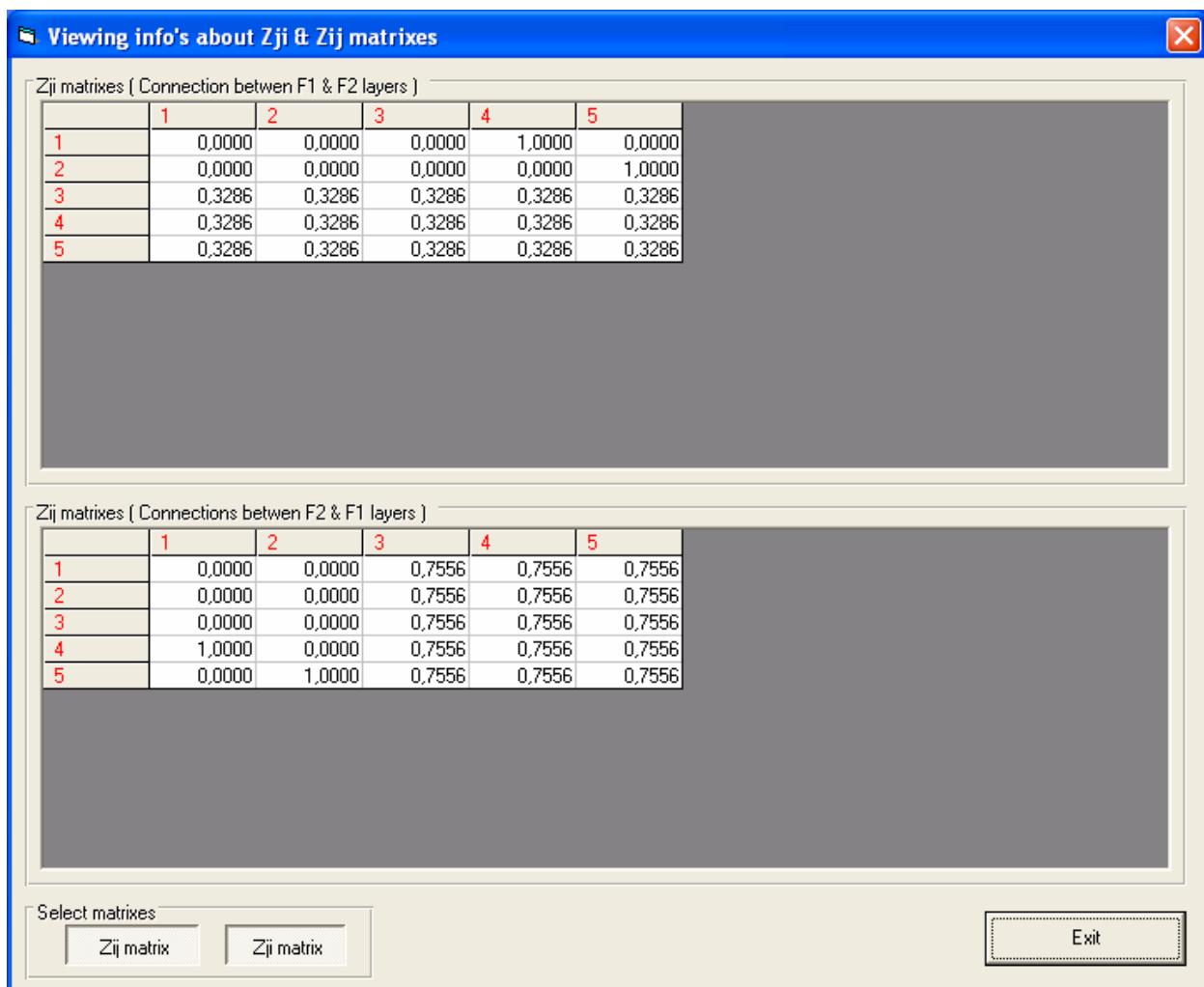

Na isti način ćete uneti vektore 2 i 3. Nakon toga bi ekran izgledao kao na donjoj slici:

UPUTSTVO ZA KORIŠĆENJE SOFTVERA **ART SIMULATOR**

Na sistemu bi trebalo da imate prikaz kao na slici gore. Stisak na taster Show će vam dati prikaz matrija Z_{ij} i Z_{ji} .

Vizuelni prikaz vektora

Iako je struktura vektora binarna i jednodimenziona za ART-1 mrežu, moguće je korišćenjem Vector Preview dugmeta dobiti 2D prikaz istog, ukoliko u polje **Preview vector width** unesete brojni podatak koji predstavlja širinu vektora.

Nije potrebno napominjati da ovo ima smisla raditi za vektore koji imaju više članova. Ova opcija dobija na značaju ukoliko prevodimo 2D sliku u 1D sliku, koji ćemo koristiti kao vektor za obučavanje.

Snimanje projekta

Moguće je snimiti trenutni rad u tekstualni fajl sa ekstenzijom .WEI. Da bi ste to odradili, nakon unosa, kliknite na dugme Save, pa nakon toga pozicioniravši se u željeni folder, unesite naziv za fajl pod kojim želite da ga snimite, pa to potvrdite pritiskom na dugme Save.

Ova operacija je omogućena s ciljem da se vrši naknadna analiza koeficijenata.

